

Юридичні та фізичні особи, які застосовують засоби захисту рослин зобов'язані:

З метою попередження масового отруєння бджіл дозволяється застосування лише ті засоби захисту рослин у сільському та лісовому господарстві, перелік яких затверджений у встановленому порядку центральним органом виконавчої влади з питань аграрної політики.

Особи, що застосовують засоби захисту рослин для обробки медоносних рослин, повинні попередити про це через засоби масової інформації не пізніше, ніж за три дні. При цьому, в повідомленні мають міститися: дата обробки, назва препарату, ступінь та строк його токсичності.

1. Дотримуватися діючих нормативно-правових актів, що передбачають охорону бджіл від отруєнь (хімічного токсикозу) - ст.30 ЗУ «Про бджільництво»;
2. Завчасно, до початку проведення обприскування, попередити пасічників через засоби масової інформації (радіо, місцева газета, телебачення та інші засоби інформації), про кожне застосування ЗЗР, а саме:
 - 2.1. Оповіщувати не менш чим за дві доби при використанні наземної апаратури, згідно з пунктом 6.1.7. Державних санітарних правил ДСП 8.8.1.2.00198 «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві»;
 - 2.2. Оповіщувати не менш, чим за три доби при використанні авіаційної техніки, згідно пункту 5.2. «Державних санітарних правил авіаційного застосування пестицидів і агрохімікатів у народному господарстві України» ДСП 382-96; У період проведення робіт у радіусі 200 м від меж ділянок, що обробляються, повинні бути встановлені попереджувальні написи;
 - 2.3. Оповіщати не пізніше ніж за три доби при застосуванні засобів захисту рослин на медоносних рослинах, згідно статті 37 ЗУ «Про бджільництво»;
3. В повідомленні про застосування ЗЗР сповіщати дату обробки, назву препарату, ступінь і строк дії токсичності препарату (ст. 37 ЗУ «Про бджільництво»);
4. При застосуванні хімічного обприскування на медоносних рослинах попередити пасічників, пасіки яких знаходяться на відстані до десяти кілометрів від оброблюваних площ (ст. 37 ЗУ «Про бджільництво»);
5. При авіаційному методі застосування пестицидів і агрохімікатів в повідомленні сповістити про необхідність вивозу пасік до іншого міста медозбору, на відстань більше 5 км від міста проведення авіаційних обробок на період до 5 діб. Не застосовувати авіаційні обробки пестицидами усіх груп токсичності з метою боротьби з шкідниками і хворобами сільськогосподарських культур та інших угідь, що розташовані ближче 5 км від місць постійного перебування медоносних пасік. («Державні санітарні правила авіаційного застосування пестицидів і агрохімікатів народному господарстві України» ДСП 382-96.);
6. Не застосовувати засоби захисту рослин, стимулятори їх росту, мінеральні добрива, інші препарати, що можуть призвести до фізичного знищення бджіл під час медозбору. (ст. 30 ЗУ «Про бджільництво»);
7. Застосовувати у сільському та лісовому господарстві, на присадибних ділянках тільки ті пестициди і агрохімікати, що пройшли державну реєстрацію і включені в Перелік препаратів, дозволених до авіаційного та наземного застосування в Україні, роздрібного продажу населення (Перелік пестицидів і агрохімікатів і щорічні доповнення до нього видається Департаментом екологічної безпеки Міністерства екології та природних ресурсів України відповідно до ст. 7 ЗУ «Про пестициди і агрохімікати» № 86/95 від 02.03.1995 р.);
8. Не допускати обробку квітучих медоносів і пилконосів під час масового льоту бджіл, безпосереднього контакту покрову бджіл з робочим розчином інсектицидів;
9. Використовувати не токсичні або слаботоксичні для медоносної бджоли інсектициди;

10. Суворо дотримуватися регламентів застосування в навколишньому середовищі токсичних для бджіл речовин. При використанні високотоксичних для бджіл піретроїдних інсектицидів паралельно застосовувати репеленти, що забезпечать збереження життя робочих бджіл на період токсичної дії інсектициду;
11. Обмежувати застосування мікрокапсульованих препаративних форм (мк. с. - мікрокапсульована суспензія, мк. е. - мікрокапсульована емульсія), бо бувають випадки, коли бджоли збирають капсули і відносять їх до вуликів, де препарат, поступово виділяючи діючу речовину, отрує всю бджолину сім'ю;
12. Всі роботи з пестицидами і агрохімікатами проводити в ранкові (до 10) і вечірні (18-22) години при мінімальних висхідних повітряних потоках. Як виняток, допускається проведення обробок у денні години у похмурі і прохолодні дні з температурою навколишнього повітря нижче +10 градусів. (6.1.5. Державні санітарні правила ДСП 8.8.1.2.001-98 «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві»);
13. У випадку застосування пестицидів в умовах закритого ґрунту обробки проводити увечері після закінчення льоту бджіл;
14. Проводити обприскування наземним методом при швидкості вітру до 3 м/с (дрібно крапельне) і 4 м/с (крупно крапельне), при цьому не порушувати зону санітарного розриву від населених пунктів, тваринницьких комплексів, місць проведення ручних робіт по догляду за сільгоспкультурами, водойм і місць відпочинку при вентиляторному обприскуванні 500 м, при штанговому і гербігації дощуванням - 300 м. При застосуванні аерозольних генераторів санітарно-захисні зони повинні відповідати вимогам, зазначеним в інструкції для даного виду апаратури, обробка посівів у цих зонах допускається при напрямку вітру від населених пунктів і інших об'єктів, що підлягають санітарному захисту (6.3.1., 6.3.4. Державні санітарні правила ДСП 8.8.1.2.00198 «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів»);
15. Проводити обприскування авіаційним методом в ранкові та вечірні години дня, при швидкості руху повітря, що не перевищує - 3 м/с (дрібно- крапельне обприскування) і 4 м/с (крупно-крапельне обприскування), температурі повітря не вище +22 градуса, робоча висота над об'єктом обробки повинна бути не менше 3 метрів. При цьому не порушувати зону санітарного розриву: 5 км від місця постійного перебування медоносних пасік; 2 км від рибогосподарських водоймищ, відкритих джерел водопостачання, місць випасу свійських тварин, об'єктів природно-заповідного фонду (заповідників, національних парків); 1 км від населених пунктів, тваринницьких ферм і птахоферм, посівів с/г культур, що використовуються у їжу без термічної обробки, а також садів, виноградників та місць проведення інших сільськогосподарських робіт. («Державні санітарні правила авіаційного застосування пестицидів і агрохімікатів у народному господарстві України» ДСП 382-96.);
16. Всі проведенні хімічні обробки фіксувати в журналі обліку застосування пестицидів на посівах, у садах, теплицях і інших об'єктах господарства. Журнал заповнюється і ведеться агрономом, бригадиром або іншою особою, яка призначена наказом керівника господарства за відповідальність безпечного застосування хімічних засобів захисту рослин;
17. Виконувати основні вимоги щодо захисту рослин відповідно до ст.4 ЗУ «Про захист рослин» № 180XIV від 14.10.1998 р., а саме: суворе додержання регламентів зберігання, транспортування, торгівлі та застосування засобів захисту рослин; збереження корисної флори і фауни; недопущення пошкодження рослин, погіршення їх стану та забруднення продукції рослинного походження і довкілля засобами захисту рослин; додержання технології вирощування рослин сільськогосподарських, багаторічних і лісових насаджень, рослинності закритого ґрунту; екологічне та економічне обґрунтування доцільності захисту рослин від шкідливих організмів;
18. До роботи з пестицидами допускаються особи, що пройшли медичний огляд, спеціальну підготовку та мають відповідні посвідчення, допуск та наряд на виконання

робіт з пестицидами (Додаток 1) відповідно до «Порядку одержання допуску (посвідчення) на право роботи, пов'язаної з транспортуванням, зберіганням, застосуванням та торгівлею пестицидами і агрохімікатами» (затв. Постановою Кабінету Міністрів України № 746 від 18.09.95). До роботи з пестицидами допускаються практично здорові особи, які до початку робіт пройшли медичний огляд.

Попередні та періодичні медичні огляди організують і проводять медичні комісії лікувальних закладів у відповідності з «Положенням про медичний огляд працівників певних категорій» (затв. наказом МОЗ України № 45 від 31.03.94 р.) та Додатками 1 і 2 до наказу МОЗ СРСР № 555 від 29.09.1989 року «О проведеніи обязательных предварительных при поступлении на работу и периодических медицинских осмотров трудящихся, подвергающихся воздействию вредных и неблагоприятных условий труда».